

מקור המאמר בזוהר פרשת ויחי דף רכד ע"א
תקון הצלם שהוא לבוש הנשמה

וְשַׁכְבָּתִי עם אֲבֹתִי וְגַוּ'.
רַبִּי יְהוֹדָה פָּתָח וְאָמַר, (ישעה
mb) הַחֲרִשִּׁים שֶׁמְעוֹן וְהַעֲרוּם
הַבִּיטוֹ לְרֹאֹת. הַחֲרִשִּׁים
שֶׁמְעוֹן - אַלְוֹ בְּנֵי אָדָם שֶׁלֹּא
מִקְשִׁיבִים לְדִבּוּרֵי הַתּוֹרָה
וְלֹא פּוֹקְחִים אָזְנֵיהֶם לְשֶׁמְעַן
אֶת מִצּוֹתָרָם רְבָונָם. וְהַעֲרוּם -
שֶׁלֹּא מִסְתְּכִלִּים לְדִעָת עַל
מָה הַמּוֹמְדִים, שְׁהָרִי בְּכָל
יּוֹם וַיּוֹם הַכְּרוֹזָן יוֹצָא וְקוֹרָא,
וְאַין מֵשִׁיחָגִית.

שֶׁלְמַדְנוֹ, בָּאוֹתָם יָמִים
שְׁגָבְרָא הָאָדָם, בָּאוֹתוֹ יוֹם
שְׁיוֹצָא לְעוֹלָם, כֹּלֶם עַוְמָדִים
בְּקִיּוּם וְהַולְכִים וְטַסִּים
בְּעוֹלָם, יֹרְדִים וּמַזְהִירִים אֶת
הָאָדָם כֹּל יוֹם וַיּוֹם לְבָדוֹ.
וְכָשׁוֹתוֹ יוֹם בָּא וּמַזְהִירִים
אותו, וּבָנֵן אָדָם עֹשֶׂה בָּאוֹתוֹ
יוֹם חִטָּא לִפְנֵי רְבָונָנוּ - אֶת
יוֹם עֹלָה בְּבּוֹשָׁה וּמְעִיד
עֲדּוֹת, וּעֲזֹם לְבָדוֹ בְּחוֹץ.

וְשְׁנִינָה, אַחֲר שְׁעֹזֶם לְבָדוֹ,
יֹשֶׁב, עַד שָׁאָדָם עֹשֶׂה מִמְנוֹ
תִּשְׁוֹבָה. זֹכָה - שָׁב אֶת
שְׁבָחוֹז, וְשָׁב לְבִיתוֹ, וְנִתְקֹנוּ בִּדְמוֹת אֶת
אָדָם מִמְשָׁךְ לְבִתְּהָרָע לֹו, וְדָר עַמוֹּ בְּבֵיתוֹ. וַיָּשָׁ

וְשַׁכְבָּתִי עם אֲבֹתִי וְגַוּ'. רַבִּי יְהוֹדָה פָּתָח וְאָמַר,
(ישעה mb) הַחֲרִשִּׁים שֶׁמְעוֹן וְהַעֲרוּם הַבִּיטוֹ
לְרֹאֹת. הַחֲרִשִּׁים שֶׁמְעוֹן, אַלְוֹ בְּנֵי נְשָׁא דָלָא צִיִּיתִין
לִמְלוּלִי אֲוֹרִיתָא, וְלֹא פְּקַחֵין אַוְדְּנִיהָו, לִמְשֻׁמְעַן
לְפָקוֹדִי דְּמָאֵרִיהָו. וְהַעֲרוּם, דָלָא מִסְתְּכִלִּין לְמִנְדָּע
עַל מָה אִינּוֹן קִיּוּמִין. דָהָא בְּכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא כְּרוֹזָא
נִפְיק וְקָרֵר, וְלִילָת מָאוֹן דִּישָׁגָה.

דְתִנְיא, אִינּוֹן יוֹמָין דָבָר נְשָׁא כְּדָא תְּבִרֵי, בְּהַהְוָא
יוֹמָא דְנִפְקָה לְעַלְמָא, כְּלָהוּ קִיּוּמִין
בְּקִיּוּמִיהָו. וְאַלְוַיָּו וְטָאַסְיָן בְּעַלְמָא, נְחַתִּין וְאַזְהָרָן לְבָר
נְשָׁא, כָּל יוֹמָא וַיּוֹמָא בְּלָחֹדוֹי. וּכְדָה הַהְוָא יוֹמָא אָתִי
וְאַזְהָר לִיהָ, וּבָר נְשָׁא עֲבִיד בְּהַהְוָא יוֹמָא חֹבָא קִמְיָה
מְאַרְיָה. הַהְוָא יוֹמָא סְלִיק בְּכֶפּוֹפָא, וְאַסְהִיד
סְפָּהָדוֹתָא, וְקָאַים בְּלָחֹדוֹי לְבָר.

וְתִנְיא, בְּתַר דְּקָאַים בְּלָחֹדוֹי, יְתִיב, עַד דָבָר נְשָׁא
עֲבִיד מִנְיָה תִּשְׁוֹבָה. זֹכָה, תְּבִרֵי יוֹמָא נְחַתִּין
לְאַתְּרִיה. לֹא זֹכָה, הַהְוָא יוֹמָא זֹכָה, וְאַשְׁתַּתְּפָה
בְּהַהְוָא רַוְחָא דָלְבָר, וְתְבִרֵי לְבִיתָה. וְאַתְּתַקֵּן בְּדִיּוֹקְנִיהָ
תִּשְׁוֹבָה. זֹכָה - שָׁב אֶת
שְׁבָחוֹז, וְשָׁב לְבִיתוֹ, וְנִתְקֹנוּ בִּדְמוֹת אֶת
אָדָם מִמְשָׁךְ לְבִתְּהָרָע לֹו, וְדָר עַמוֹּ בְּבֵיתוֹ. וַיָּשָׁ

דְהַהוּא בָר נֶשׁ מִמְשֵׁשׁ, בָגִין לְאַבָאָשָׁא לֵיהֶ, וְדִיר
עַמְיהָ בְבִיתָא. וְאֵית דְדִירָא לְטַב אֵי הוּא זָכִי. וְאֵי
לֹאוֹ, דִזְיָרִיה עַמְיהָ לְבִישׁ.

בֵין כֵה וּבֵין כֵה, אַתְפְּקַדְן אַינְנוּ יוֹמִין וְחַסְרִים, וְלֹא
עַלְיוֹן בְמִנְיָנָא דְאַינְנוּ דְאַשְׁתָאָרָן. וּוֹי לְהַהוּא
בָר נֶשׁ, דְגַרְעַ יוֹמָיו קְפִי מְלָכָא קְדִישָׁא, וְלֹא שְׁבִיק
לְעַילָא יוֹמִין, לְאַתְעַטְרָא בְהוּ בְהַהוּא עַלְמָא,
וְלְאַתְקַרְבָא בְהַדְיָהוּ קְפִי מְלָכָא קְדִישָׁא.

תָא חַזִי, פֶרֶד קְרִיבוֹ אַינְנוּ יוֹמִין קְפִי מְלָכָא קְדִישָׁא.
אֵי הוּא זָכָה, הָאֵי בָר נֶשׁ דְגַפִיק מְעַלְמָא,
סְלִיק וְעַל בָאַינְנוּ יוֹמִין. וְאַינְנוּ לְבוֹשִׁי יִקְרָה,
דְמַתְלַבְשָׁא בֵיהֶ גְשֻׁמְתִיהֶ. וְאַינְנוּ יוֹמִין הָוּ, דְזָכָה
בְהוּ, וְלֹא חָב בְהוּ.

וּוֹי לְהַהוּא דְגַרְעַ יוֹמָיו לְעַילָא. דְכֶד בְעָן לְאַלְבְשָׁא
לֵיהֶ בְיוּמוֹ, אַינְנוּ יוֹמִין דְפָגִים אֲיהוֹ בְחוּבוֹי,
חַסְרִין מִהַהוּא לְבוֹשָׁא, וְאַתְלַבְשָׁ בְמַנָּא חַסְרָא. כָל
שְׁבַן אֵי סְגִיאַן אַינְנוּ, וְלֹא לְהַיִוְ לֵיהֶ לְבָר נֶשׁ בְמַה
דְאַתְלַבְשָׁ בְהַהוּא עַלְמָא. כְדִין וּוֹי לֵיהֶ, וּוֹי לְנִפְשִׁיהֶ,
דְרִיבִין לֵיהֶ בְגִיהַנְם עַל אַינְנוּ יוֹמִין. יוֹמִין עַל יוֹמִין,
יוֹמִין עַל חָר תְּרִין. דְכֶד נְפִיק מִהָא עַלְמָא, לֹא
אַשְׁבָח יוֹמִין דְאַתְלַבְשָׁ בְהוּ, וְלֹא הוּי לֵיהֶ לְבוֹשָׁא
אֶחָד שָׁנִים. שְׁבָאָשָׁר יוֹצָא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, אַינְנוּ מָוֹצָא יָמִים
לְהַתְלַבְשָׁ בְמַה לְהַתְכֹסֵת. אֲשֶׁרִי הַצְדִיקִים שָׁכַל יָמִים שָׁמֹורִים

שְׁדִירָוּ לְטוֹב, אֵם הוּא זָכָה.
וְאֵם לֹאֵו, הַזָּא דָר עַמּוֹ לְרָע.

בֵין כֵה וּבֵין כֵה גְפָקְדִים
אַתְהַם יָמִים וְחַסְרִים, וְלֹא
גְכַנְסִים בְחַשְׁבּוֹן שֶׁל אַתְהַם
שְׁפִשְׁפָּרָגוֹ. אָוי לְאַתְהַם הָאָדָם
שְׁגֹרְעַ יָמִין לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ
הַקָּדוֹשׁ, וְלֹא הַשָּׁאֵר לְמַעַלָּה
יָמִים לְהַתְעַטֵּר בָּהֶם בְאַתְהַם
הָעוֹלָם וְלְהַתְקַרְבֵּ עַמּוֹ לְפָנֵי
הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ.

בָא רְאָה, כְשָׁקְרָבִים אַתְהַם
יָמִים לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ, אֵם
הָאָדָם צְדִיק, זה הָאָדָם שִׁוְצָא
מִן הָעוֹלָם וְגַנְגֵס בְאַתְהַם
יָמִים, וְהֵם לְבוֹשִׁי כְבָוד
שְׁגַשְׁמָתוֹ מְתַלְבָשָׁת בָּהֶם,
וְהֵם אַתְהַם יָמִים שְׁצָדִיק הָיָה
בָהֶם וְלֹא הַרְשִׁיעַ בָהֶם.

אָוי לְאַתְהַם שְׁגֹרְעַ יָמִין
לְמַעַלָּה, שְׁבָאָשָׁר רֹצִים
לְהַלְבִּישׁ אַתְהַם בִּימָיו, אַתְהַם
יָמִים שְׁפָגִם בְחַטָּאִיו חַסְרִים
מֵאַתְהַם לְבּוֹשָׁ, וּמְתַלְבָשָׁ
בְבָגָד חַסְרָ. כָל שְׁפַנְן אֵם הֵם
רַבִּים, וְאֵין לָאָדָם בְמַה
לְהַתְלַבְשָׁ בְאַתְהַם הָעוֹלָם, אָוי
אָוי לוֹ וְאָוי לְנִפְשָׁוֹ, שְׁדַנִּים
אַתְהַם בְגִיהַנְם עַל אַתְהַם יָמִים,
יָמִים עַל יָמִים, יָמִים עַל כָל אֶחָד
לְהַתְלַבְשָׁ בְהֶם, וְלֹא יְהִי לוֹ לְבוֹשָׁ בְמַה לְהַתְכֹסֵת.

הם אצל המלך הקדוש, ונעים מהם לבושי כבוד להתלבש בהם בעולם הבא.

במה דאתפסי. ובאיין אינון צדיקיא, דיומיהון כליהון טמירין איון לגיביה דמלכא קדיישא, ואתעbid מגיהו לבושי יקר, לאתלבשא בהו בעלה מא דאתהי.

ספר אור הוחר (עמוד 123)

כ) בלא פנימיות התורה או התורה היא יבשה בלי אור וחיות כו' והחיות היא פנימיות התורה ובמקדיש מלך מה שאמר על זה והוא דחיצנות התורה הנגלית היא בוחינת לבושים התורה והגנשמה בהם היא בוחינת פנימיות התורה ובמו שהגנשמה מתחה את הגוף כמו כן פנימיות התורה מתחה את חיצנות התורה וכשלומד פנימיות התורה או יש לו חיות בלמוד התורה הנגלית וכי בהם ומפילה הלמוד באשר הוא בחיות הרי הוא מתאים אל הפינה האמתית בלמדו כו' מה שאין בו בשאיינו לומד פנימיות התורה הרי למود התורה הנגלית שלו היא בגוף ולא נסמה והרי הוא בגוף מה בלי שום חיות ומפילה גם אם בנית הלמוד אנו בלביעו כו' ויהו גם בן מה שאמרו בתקוני וזה תקון לי תנינא בתיב ורוח אלקים מרחפת Mai ורוח כו' עד דאלין איונו דעבדי לאוריתא יבשה ולא בעאן לאשתדרלא בכם בקבלה כו' עין שם דבלא פנימיות התורה או תורה היא יבשה בלי אור וחיות כו' והחיות היא פנימיות התורה וכו' ויהו ענן ודרך חיים דקאי על פנימיות התורה שהוא בוחינת עין החיים ובאשר יש בוחינת דרך חיים או ממשך על ידו סוף והינו בשייש דרך חיים בוחינת פנימיות התורה ואו וכי בהם בעסק התורה והמצוות שלו כו' קצור, יוסיף אשר פנימיות התורה היא בנשמה לחיצנות הגוף ונוטנת בה חיים בשייש דרך חיים פנימיות התורה ממשך על ידו נר מצווה ותורה או. (קונטראס עין חיים שם פרק טו)

כא) באשר עוסק בפנימיות התורה ומתחבר עז הדעת בעין החיים, או נעשה לו למוד הנגלה בוחינת סמא דחיי

והנה על פי כל הדברים הנאמרים לעיל תדרשו ותבינו נחיצות והכרחות עסוק פנימיות התורה ואשר היא עפר חיינו ואם כי בזמנם אריכים לעסוק יותר בתורה הנגלית בכדי לברר ברורין וכי' אבל זה גופא שיחיה עסוק התורה רצוי ומכוון אל אמתית הבונה הוא על ידי עסוק התורה הפנימית ובאה יתיה בלמוד התורה הנגלית ובכלעדת אין למוד הנגללה רצוי ומכוון כלל כי חס ושלום יפל הנופל ממנה שגעשה יש ודבר וירד ונופל חס ושלום ומתפרק באילנא דמותא רחמנא ליצלו כי אם באשר עוסק בפנימיות התורה ומתחבר עז הדעת בעין החיים וכו' או נעשה לו למוד הנגללה בוחינת סמא דחיי וכו'.

כב) אשריו לו מה טוב חלקו ומה געים גורלו אהוב למעלה ונחמד למטה אויל אם איעצה על הפרישה ולגרים רפיון חשול ומגעה מחהמה זו שהוא באלי ספק נשמת התורה וושוש האמונה בחקמה וدرעת ותבונה ובלי ספק רזוכה לה וירית לה הוא מבני עלייה אשריו לו מה טוב חלקו ומה געים גורלו אהוב למעלה ונחמד למטה וכו'. (תוות יאיר סימן ר)

כג) עצה נפלאה בכל מני צער חס ושלום וירדה וקטנות המחין וטמטום הלב... לומר זה ותקנים - אנשים פשוטים זכי עלידי זה לעניינים גבויים

וזה עצה נפלאה בכל מני צער חס ושלום וירדה וקטנות המחין וטמטום הלב לומד בדברים קלים כמו עין יעקב מדרש או לומר זהר ותקנים וגם לומד גمرا פשוט נס כי לא מוכן אצל כלום וזה עצה גדולה ונפלאה להתעלות מכל מני ירידה וקטנות ולא בדרעת השוטים שאומרים שאין לומד בשעה שלבו כל עמו ודרוע כמה מעשות מאנשים פשוטים שוכן על ידי זה לעניינים גבויים.

(נעם הלבבות מאמר למוד התורה)